

Q & A - 50 jaar Van Gogh Museum

Waar bestaat de collectie van het Van Gogh Museum uit?

Toen Vincent van Gogh in 1880 koos voor het kunstenaarschap, werd hij gesteund door zijn broer Theo. In ruil voor zijn financiële steun kreeg Theo Vincents werk in eigendom. Ook brachten de broers samen een kunstverzameling met werken van tijdgenoten bijeen. Met circa 200 schilderijen, 500 tekeningen, 30 prenten en ruim 800 brieven, nu eigendom van de Vincent van Gogh Stichting, beheert het Van Gogh Museum de grootste collectie werken van Vincent van Gogh ter wereld. Naast ongeveer 225 schilderijen, tekeningen en prenten van tijdgenoten omvat de kerncollectie ook meer dan 600 Japanse prenten en ruim 2000 reproductieprenten en tijdschriftillustraties. De nu wereldberoemde collectie is het tastbare bewijs van de innige verbondenheid tussen de broers én beste vrienden Vincent en Theo.

Hoeveel directeuren heeft het museum gehad?

Het museum heeft verschillende directeuren gehad in de loop der jaren. De eerste directeur was drs. Emile R. Meijer, die deze functie bekleedde vanaf de opening tot februari 1976. Hij werd opgevolgd door Marius van Hoogstraten, die waarnemend directeur was van februari 1976 tot de eerste helft van 1977. Daarna nam Gijs Heuff het waarnemend directeurschap over van juni 1977 tot maart 1978. In de tweede helft van 1977 werd dr. Simon H. Levie benoemd tot hoofddirecteur en hij bleef in functie tot september 1983. Vervolgens werd drs. Johannes van der Wolk directeur van april 1978 tot januari 1984.

In 1984 en 1985 waren er interim-directeuren: Cornelis Willem van Cappellen van maart 1984 tot december 1984 en Charles E. van Blommestein van januari 1985 tot december 1985. Vanaf januari 1986 tot december 1996 was prof. drs. Ronald de Leeuw de directeur van het museum. John Leighton nam het stokje over en was directeur van maart 1997 tot maart 2006. Axel Rüger volgde hem op en was directeur van maart 2006 tot april 2019. Tussen april 2019 en februari 2020 was Adriaan Dönszelmann waarnemend directeur. Sinds februari 2020 is Emilie Gordenker de directeur van het museum.

Wat zijn de belangrijkste ontdekkingen die het Van Gogh Museum heeft gedaan in de afgelopen 50 jaar?

Het Van Gogh Museum doet veel onderzoek naar het leven en werk van Vincent van Gogh en de kunst van zijn tijd. Als onderzoeksinstituut speelt het museum een cruciale rol in de authenticatie en ontdekking van (nieuw) werk van Vincent van Gogh. In totaal heeft het museum circa 5500 authenticiteitsverzoeken ontvangen

en beantwoord. Daaruit bleken tien werken van Van Gogh te zijn, waaronder drie schilderijen.

De meest significante ontdekking vond plaats in 2013. Het museum kondigde op 9 september van dat jaar aan dat het een nieuw schilderij van Vincent van Gogh had ontdekt: *Zonsondergang bij Montmajour* (1888). Dit schilderij was nooit eerder tentoongesteld en werd na jarenlang onderzoek aan Van Gogh toegeschreven. Een brief die Van Gogh aan zijn broer schreef, bevestigde de authenticiteit van het werk: 'Gisteren was ik bij zonsondergang op een rotsachtige heidevlakte waar heel kleine, verwrongen eiken groeien, op de achtergrond een ruïne op de heuvel en in het dal koren. Het was romantisch, romantischer kon het niet, à la Monticelli; de zon wierp felgele stralen op de struiken en de grond, helemaal als een gouden regen.'

Hoeveel bezoekers heeft het museum sinds de opening in 1973 gehad?

Sinds de opening in 1973 is het jaarlijkse bezoekersaantal van het Van Gogh Museum gestaag gegroeid. Waar het museum in 1973 nog 345.590 bezoekers ontving, beleefde het in 2017 zijn drukste jaar met een recordaantal van maar liefst 2,6 miljoen mensen. De drukste week ooit was in week 30 van datzelfde jaar, toen maar liefst 57.351 mensen het museum bezochten. Op de drukste dag, 4 november 2017, passeerden 13.306 bezoekers de hoofdingang. De groei in aantallen Nederlandse bezoekers verdubbelde in de afgelopen tien jaar bijna. Dit is een sterkere groei dan de vijftig procent groei in totale bezoekersaantallen.

Na de coronajaren werd het bezoekersaantal nooit meer zo hoog als in 2017. Dat was een bewuste keuze. Sinds 2017 werkt het museum uitsluitend met reserveringen voor toegang. De kwaliteit van een museumbezoek en het bereiken van verschillende doelgroepen vindt het museum belangrijker dan dat het aantal bezoekers elk jaar stijgt. Op 2 juni 2023 zal het museum sinds de opening in 1973 53 miljoen bezoekers hebben ontvangen.

Welke internationale bekendheden heeft het museum mogen ontvangen?

Gedurende deze halve eeuw heeft het Van Gogh Museum naast zijn talloze bezoekers ook vele beroemdheden en staatshoofden mogen verwelkomen. Onder hen bevinden zich illustere namen als Barack en Michelle Obama, The Rolling Stones, Bill Clinton, Brad Pitt, Shakira, Channing Tatum, Tim Cook, Madonna, George Clooney, David Cameron, Dwayne Johnson, Arnold Schwarzenegger, Leonardo DiCaprio, Barbra Streisand, Adele, Olivia Rodrigo, Justin Bieber, One Direction en vele anderen.

Welke artiesten hebben in het Van Gogh Museum opgetreden?

Het Van Gogh Museum heeft niet alleen kunstliefhebbers en beroemdheden aangetrokken, maar heeft ook een podium geboden aan bijzondere artiesten. Don McLean gaf in 2019 [een hartverwarmende uitvoering van Vincent \(*Starry, Starry Night*\) op de museumvloer](#), Patti Smith bracht in 2005 haar unieke talenten ten gehore op het podium van Vincent op Vrijdag.

Als podium voor jong talent heeft het museum ruimte geboden aan veel toonaangevende Nederlandse artiesten in het begin van hun carrière. Onder meer Sevdaliza, Eefje de Visser, Goldband, Typhoon, Naaz, S10, Mozes and the Firstborn, Yung Nnelg, Willem, De Staat, Stippenlift, Glen Faria, Jayh, Zwart Licht, Ray Fuego, Sef en Jungle by Night hebben in het museum opgetreden.

Wat is de meest gestelde vraag van bezoekers?

‘Waar kan ik *Sterrennacht* zien?’ wordt het vaakst gevraagd door bezoekers. *Sterrennacht* behoort echter niet tot de collectie van het museum. Het wereldberoemde werk hangt in het MoMA in New York. Het schilderij is tijdens een grote overzichtstentoonstelling in 1990 voor een korte periode in Amsterdam te zien geweest. *Sterrennacht* hing toen drie maanden in het museum en trok enorme belangstelling.